

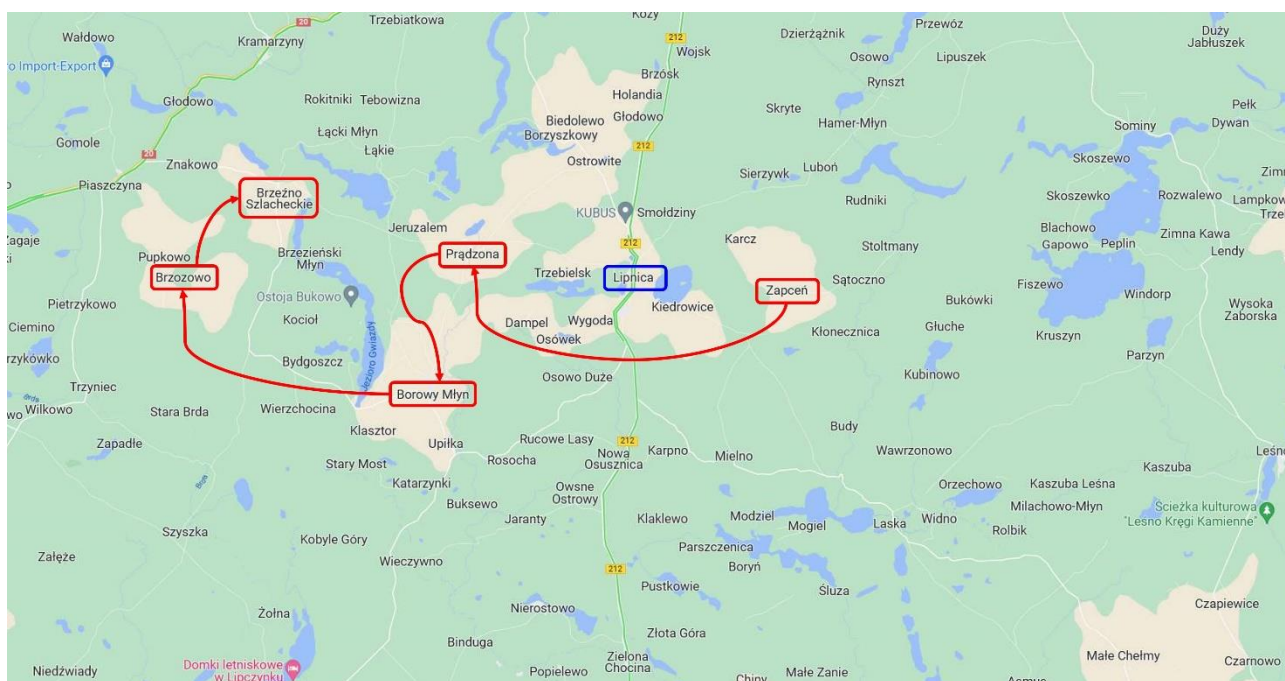
Henryk Myszka

Rodzina Myszka

/po mieczu/

Gdańsk 2026

Rodzina Myszka wg drzewa genealogicznego GENi⁽¹⁾

Zapceń to wieś kaszubska położona na Równinie Charzykowskiej w rejonie Kaszub zwanym Gochami. Leży w województwie pomorskim, w powiecie bytowskim, w gminie Lipnica.⁽²⁾ Nazwa *Zapceń* pochodzi od nazwy jeziora *Pceń*, które kiedyś zalewało znajdujące się przed wsią tereny. Jezioro przestało istnieć ok. 1865 r. Przywilej na Zapceń wydała księżna Anna z Sanguszków Radziwiłłowa starościanka człuchowska dnia 9 sierpnia 1711 r.⁽³⁾

Zapceń.
Pustkowie w sąsiedztwie stawu Pcenie, od niego tak nazwane, zamieszkałe jest przez sześciu ojców rodzin. Wybudowano je na obszarach, o które wieś Kiedrowice i zamek człuchowski spory wiodą, i to dopiero po roku 1653, ponieważ żadnej o niem nie masz wzmianki w wizytacji Trebnica. (Przywilej na Zapceń wydała księżna Anna Radziwiłłowa starościanka człuchowska 9. sierpnia 1711 r. Jest to gniazdo rodzin Schützów i Myszków, którzy już 1751 r. tu mieszkali. Jezioro Pceń spuszczone około r. 1865. Inne nazwy miejscowe zachodzą tu takie: jezioro Czarne, rzeczka Jazdżewka, staw Szerzewka, bagno Białebloto, pastwisko Dębowy smok.)

Ryc. 1. Fragment str. 423.⁽³⁾

Tę miejscowość uważam za pierwsze gniazdo rodziny Myszków, która już w 1751 r. tutaj mieszkała. W owym czasie, wedle zapisków ks. Jana G. Borka, Zapceń należał do parafii borzyszkowskiej i liczył w 1753 r. 57 dusz, wszyscy katolicy.⁽⁴⁾ Zapewne był sporej wielkości pustkowiem, tzn. przysiółkiem, w porównaniu do większych miejscowości jak np. Kiedrowice (siedziba rodu Kiedrowskich) czy Lipnica (rody Lipińskich) liczących już w 1570 r. po kilkanaście gospodarstw szlacheckich.⁽⁵⁾

⁽¹⁾ www.geni.com; polskim kuratorem internetowego drzewa genealogicznego GENi jest Andrzej Hennel (ur. 1949) – polski fizyk, profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Warszawskiego.

⁽²⁾ W skład gminy wchodzi 15 sołectw: Borowy Młyn, Borzyszkowy, Brzeźno Szlacheckie, Brzozowo, Gliśno Wielkie, Kiedrowice, Lipnica, Luboń, Łąkie, Mielno, Ostrowite, Osusznica, Prądzona, Wojsk i Zapceń oraz kilkanaście kolonii/przysiółków/osad, m.in. Janowo, Nowe Brzeźno i Stare Brzeźno.

⁽³⁾ Jan Gotfryd Bork, *Parafia Borzyszkowska w powiecie człuchowskim w Prusach Zachodnich wedle zapisków ks. proboszcza Jana Gotfryda Borka: przyczynki do etnografii Kaszub*, Towarzystwo Naukowe, Toruń 1905, str. 423. Opracował Konstanty Kościński (1858-1914), historyk Pomorza i Kaszub.

⁽⁴⁾ *ibidem*, str. 426-427.

⁽⁵⁾ Ks. Henryk Cyrzan, *Brzeźno Szlacheckie*, Wyd. BiT Beata Żmuda-Trzebiatowska, Gdańsk 2007, str. 119.

W Gochach przeważała szlachta zagrodowa (średniorolna), posiadająca niekiedy gospodarstwa trzyłanowe, ale częściej dwu i jednołanowe,⁽⁶⁾ porównywalne obszarowo z gospodarstwem kmiecym.⁽⁷⁾ Szlachta kaszubska pod względem posiadanej ziemi niczym nie różniła się od gburów,⁽⁷⁾ ale zawsze kultywowała swoje rodowe pochodzenie i godności. Oprócz szlachty na terenie Gochów występowali tzw. wolni oraz lemani.⁽⁷⁾ Pod panowaniem pruskim zaczęły zacierać się różnice pomiędzy potomkami kaszubskich szlachciców i kaszubskich chłopów – gburów.

Dziś Zapceń liczy nieco ponad 250 mieszkańców, a Brzeźno Szlacheckie ok. 500.

Według obecnie podawanych informacji na stronie <https://nazwiska.net> nazwisko Myszka występuje na świecie około 5.900 razy w co najmniej 21 krajach, najwięcej w Polsce (~ 4.700) i USA (nieco ponad 700).

Opisywaną linię potomków *po mieczu* można uznać za linię zapceńsko-prądzonko-borowomłyńsko-brzozowsko-brzeźnieńską.

Wawrzyniec Myszka, uważany przeze mnie za protoplastę rodu,⁽⁸⁾ jest wymieniony z imienia i nazwiska w spisie inwentarza starostwa człuchowskiego z roku 1748 opisanego przez Konstantego Kościńskiego.⁽⁹⁾ Ten spis sporządzono na polecenie starosty człuchowskiego księcia Michała Kazimierza

Ryc. 2. Nazwisko Myszka na świecie.

Barć Kiedrowska.	
1	Marcin Wierkus.
1	Wieś Woysk.
1	Jan Wątoch, Maciej Rekowski i Mikołaj Szy z Sobczyzna.
1	Kazimierz Dorowa.
1	Wawrzyniec Myszka.
1	Krzysztof Czarnowski i Paweł Dorowa.
1/2	Pustkowie Lubonia.
1	Szymon Szypryt.
7 1/2	pokowów z borów, z których płała fl. 135.

Ryc. 3. Fragment str. 220.⁽⁹⁾

⁽⁶⁾ Łan, tzw. łan mniejszy, chełmiński to niecałe 18 ha.

⁽⁷⁾ Kmiecie – od XV w. to chłop, którzy mieli własne gospodarstwo o powierzchni przynajmniej 1 łana, w zamian za co musieli płacić panu feudalnemu czynsz lub wykonywać prace rolne na jego ziemi, niekiedy po kilka dni w miesiącu.

Gburzy – m.in. na Pomorzu Zach. w XV-XIX w. tak nazywano zamożnych gospodarzy, posiadających własne duże gospodarstwa (tzw. gburstwa), od jednego do dwóch łanów, zwykle dobrze wyposażone. Zatrudniali najemną czeładź i osadzonych na swojej ziemi zagrodników – małorolna, poddana ludność wiejska, użytkująca małe, niewystarczające do utrzymania rodziny gospodarstwa, pracowali jako najemni na folwarkach oraz u zamożnych gburów i kmieci.

Wolni – występujący w Prusach stan pośredni między szlachtą a chłopami. Zwykle posiadali większe gospodarstwa od chłopskich. Ten stan powstał z osadników, którzy nie uzyskali uznania swoich praw szlacheckich, ale otrzymali indywidualne przywileje wywodzące się z prawa chełmińskiego. Powinnością wolnych była służba zbrojna na rzecz zakonu krzyżackiego, a w późniejszych czasach, od XVI w., byli zmuszani do pańszczyzny, co było przyczyną wnoszonych skarg i protestów z powołaniem się na wcześniej uzyskane przywileje. W języku staropolskim „wolni” odpowiadają określeniu „ziemianie”.

Lemani – kategoria uprzywilejowanej ludności wiejskiej w XIV-XVIII w. Użytkowali duże, kilkułanowe gospodarstwa. Dobra lemańskie były czasami wymieniane obok wsi czynszowej. To nieliczna grupa osób spotykana w majątkach królewskich na Pomorzu Gdańskim i w Prusach. Kategoria lemanów zanikła w końcu XVIII w.

⁽⁸⁾ W styczniu 2023 r. w drzewie GENi pojawiła się niezwyfikowana informacja od Michaela Myshka (USA), iż ojcem Wawrzyńca jest Stanisław Myszka będący potomkiem Marcjusa (z Myszka-Choloniewski) z Myszka-Karpinski. W amerykańskiej gałęzi drzewa GENi wpisanych jest wiele osób o nazwisku Myshka. To potomkowie Szymona Michała Myszk, który wyemigrował z rodziną do USA. Patrz opis *Rodzina Myszka - II linia zapceńska*.

⁽⁹⁾ Konstanty Kościński, *Inwentarz starostwa człuchowskiego z roku 1748*, Towarzystwo Naukowe, Toruń 1904, str. 220 i 229. Barć Kiedrowska – jedna z barci starostwa człuchowskiego, z których bartnicy za pokowy miodowe (miara miodu równa ok. 16 litrom) wnosili coroczne opłaty do zamku człuchowskiego.

Radziwiłła. Wawrzyniec – brak informacji o jego rodzicach, pochodzeniu i zamożności, np. posiadanej ziemi – urodził się prawdopodobnie w Zapceni lub jego okolicy, w okresie od 1663 do 1709 roku, a więc w czasach Rzeczypospolitej Objoga Narodów, gdy na tronie Polski zasiadali m.in. królowie Jan III Sobieski i/lub August II Mocny. Ożenił się w 1723 r. z Marianną Hapka, urodzoną w podobnych latach, prawdopodobnie w Borowym Młynie. Byli rodzicami dwóch córek i czterech synów urodzonych w Zapceni. Ich imiona to: Ewa, Krzysztof (1725-?),⁽¹⁰⁾ Mateusz (1728-?), **Wojciech**, Marianna i Jakub (1734 -1781). Wawrzyniec zmarł w Zapceni 15 czerwca 1748 r.

14. Zobczyn ²⁾ nad jeziorem Pcyem sytuacja, wioska mogłaby być, na włóki wszystko porzawszy, za uspokojeniem dyferency z Kiedrowianami, którzy siła w tej stronie zabrali gruntów i lasów.
Mateusz Szc.
Adam Rudnik.
Paweł Trzebiatowski.
Jan Wątoch.
Wawrzyniec Myska.

¹⁾ Pluta alias Plutowski. Rodzina ta przybrała od posiadanej w Prądzonce posesyi nazwisko Prądzińskich, zatrzymując dla odróżnienia od innych Prądzińskich przydomek Pluta, który przekształcono potem na Pluto.
²⁾ Zapceń.

Ryc. 4. Fragment str. 229.⁽⁹⁾

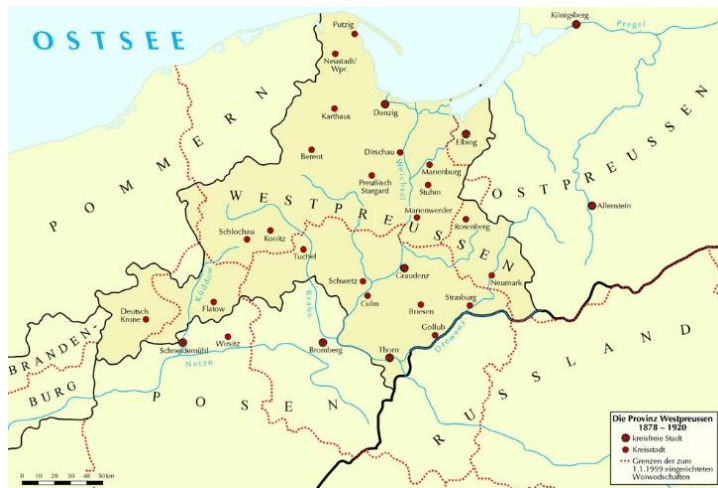
Ryc. 5. Rzeczpospolita Obojga Narodów w 1619 r. - podział administracyjny. Domena publiczna.

Nie posiadam informacji o tym czy Wojciech, jako starszy syn przejął schedę po ojcu, czy był to być może najmłodszy Jakub. Od Wojciecha wywodzi się dalsza część naszego rodu. Natomiast najmłodszego syna Wawrzyńca o imieniu Jakub uznałem za przodka pierwszej gałęzi bocznej ro-

⁽¹⁰⁾ Znak ? podawany w latach życia oznacza brak daty urodzenia/zgonu a także brak informacji o tym czy założył rodzinę.

dziny Myszków – I linia zapceńska.⁽¹¹⁾

Wojciech urodził się 20 marca 1730 r. w Zapceni, ale nie mam informacji o dacie i miejscu jego śmierci. Ożenił się w wieku 46 lat z Anną Mrozek urodzoną 29 lipca 1759 r. w Mielnie, wsi położonej w gminie Lipnica. Również brakuje informacji o dacie i miejscu jej zgonu. Doczekali się liczego potomstwa.⁽¹²⁾ Otóż, na świat przyszło w Zapceni trzynaścioro dzieci: Jakub (1779-1834, Zapceń), Marcin (1780-?), Marianna, Magdalena, **Jan Szczepan I**, Maciej (1789-1842, Borowy Młyn), Paweł (1791-?), Piotr (1793-?), Rozalia, Zuzanna, Helena, Józef (1802-1832, Zapceń) i Rozalia.⁽¹³⁾ Ponieważ Jakub i Józef zmarli w Zapceni, przypuszczam, że tam założyli rodziny i mieszkali.^(14,15) Od nich wywodzi się II gałąź zapceńska.⁽¹⁶⁾ Maciej zmarł w Borowym Młynie, więc zapewne tam założył rodzinę. Uważam go za przodka I gałęzi borowomłyńskiej.⁽¹⁷⁾ Jan Szczepan I przeniósł się do Prądzony. Były to czasy po III rozbiorze Polski (1795 r.) i upadku Rzeczypospolitej. Gochy, w tym Zapceń (niem. Sobczyn/Hasenheide), znalazły się pod zaborem pruskim i administracyjne należały do Prus Zachodnich.

Ryc. 6. Prusy Zachodnie wg Westpreußisches Landesmuseum.
Domena publiczna.

Zarówno protoplasta naszego rodu jak i jego potomkowie nigdy nie posiadali dodatkowego członu przed swoim nazwiskiem, tzw. przydomku. Nazwisko naszego rodu nie jest związane z nazwą żadnej miejscowości na Gochach. Również w czasach porozbiorowych, pod zaborem pruskim, nie stosowali partykuły „von” charakterystycznej dla wielu kaszubskich rodów szlacheckich. W drzewie genealogicznym rodu Myszka nie zetknąłem się z taką informacją. Można śmiało postawić tezę, iż przodkowie naszej rodziny wywodzą się z grupy ludzi zwanych wolnymi lub lemanami.⁽⁷⁾

⁽¹¹⁾ Z tej linii wywodzi się duża liczba męskich potomków. Uznałem, że wymaga ona osobnego opracowania. Patrz opis *Rodzina Myszka - I linia zapceńska*.

⁽¹²⁾ W tamtych czasach na wsiach rodziło się bardzo dużo dzieci. Wiele z nich umierało jako niemowlęta albo w wieku dziecięcym. Przyczyny były różne, głównie choroby i brak opieki medycznej. Również wpływ miała choroba metaboliczna tzw. *gen kaszubski*, o którym mieszkańcy nie wiedzieli, gdyż została ona opisana dopiero w XX w. Patrz opis *O Kaszubach i Gochach słów kilka*. Także śmiertelność matek podczas porodu i w okresie połogu była duża.

⁽¹³⁾ W drzewie GENi podawana jest informacja o tym, że wymagana jest korekta daty urodzenia Wojciecha albo korekta daty narodzin kilku jego ostatnich potomków. Daty wskazują, że troje ostatnich dzieci: Helena, Józef i Rozalia urodziło się gdy Wojciech miał powyżej 70 lat.

⁽¹⁴⁾ Wymienione w moim opisie miejsca narodzin czy zgonu to te, które zostały zanotowane w dokumentach, np. w księgach parafialnych albo w urzędzie stanu cywilnego. Nie zawsze oznacza ono miejsce rzeczywistego pobytu, którym np. mogło być tzw. pustkowie w pobliżu danej wsi. Takim pustkowiem wg zapisów księdza J.G. Borka – patrz przypis⁽³⁾ – był np. Zapceń, Borowy Młyn zwany Prądzynskim Młynem, Upiłka. Z kolei wiele wsi, jak np. Borzyszkowy, Brzeźno Szl., Łąkie, Prądzona czy Konarzyny są tam wymieniane jako wsie szlacheckie.

⁽¹⁵⁾ Informacje o miejscowościach w Gochach, oparte na danych zawartych w opisie księdza J.G. Borka, można znaleźć w książce: Marian Fryda, *Konstanty Kościński o Gochach*, Wyd. Region, Gdynia 2017, str. 25-59.

⁽¹⁶⁾ Ze względu na dużą liczbę męskich potomków ta linia wymaga osobnego opracowania. Patrz opis *Rodzina Myszka - II linia zapceńska*.

⁽¹⁷⁾ Dwie linie borowomłyńskie wymagają osobnego opracowania. Patrz opis *Rodzina Myszka - I i II linia borowomłyńska*.

Spośród siedmiu synów Wojciecha wymienianych w drzewie genealogicznym GENi najważniejszym jest **Jan Szczepan I**. Urodził się 25 grudnia 1786 r. w Zapceniu a zmarł 19 stycznia 1860 r. w Prądzonie. W 1812 r. zawarł związek małżeński z Katarzyną Stanisławczyk vel Wirkus urodzoną 10.10.1794 r. w Lipnicy a zmarłą 23.01.1865 r. w Prądzonie. Informacja o miejscu zgonu obojga małżonków wskazuje, że mieszkali w Prądzonie lub okolicy. Zapewne Jan Szczepan I przeniósł się z Zapcienia do rodzinnej posiadłości swojej żony, której matka pochodziła ze szlacheckiego rodu Wysockich, pieczętujących się herbem Dołęga. Małżeństwo doczekało się dziesięciorga dzieci. Wszystkie przyszły na świat w Prądzonie, a ich imiona to: Wiktorja, Szczepan Sr. (1816-1866), Maciej (1819-?), Jan II (1821-1870), Magdalena, **Andrzej Sr.**, Józefina, Jakub (1834-?), Józef (1836-?) i Katarzyna. Jan Szczepan I i Katarzyna dożyli, jak na owe czasy, sędziwego wieku, odpowiednio 74 i 71 lat. Ich najstarszy syn, Szczepan Sr. pozostał w Prądzonie, zapewne na rodzinnych włościach. Uważam go za przodka kolejnej gałęzi bocznej naszej rodziny – I linia prądzonńska.⁽¹⁸⁾ Brat Szczepana, Maciej również pozostał w Prądzonie – to przodek II gałęzi prądzonńskiej.⁽¹⁸⁾ Natomiast Jan II – przodek II gałęzi borowomłynskiej⁽¹⁷⁾ i jego brat Andrzej Sr. przeprowadzili się do Borowego Młyna lub okolicy, np. do Upiłki.

Prapradziadek **Andrzej Sr.**, czwarty syn Jana Szczepana I, wg informacji podawanej w drzewie GENi urodził się 28 listopada 1826 r. w Prądzonie. Mając nieco ponad 30 lat ożenił się z Katarzyną Wróblewską urodzoną w 1834 r. w osadzie włościńskiej Duża Kępina (*niem.* Gr. Kempin) położonej nad rzeką Chocina, w pobliżu Konarzyn.⁽¹⁵⁾ Z tego związku narodziło się pięciorgo dzieci: Marianna, **Franciszek Sr.** – mój pradziadek, Anna, Magdalena i Szczepan/Stefan (1875-1881, żył niecałe 6 lat).⁽¹⁹⁾ Ich matka zmarła 06.11.1883 r. w Borowym Młynie, w wieku ok. 50 lat. Po śmierci Katarzyny prapradziadek mając 57 lat, już po trzech miesiącach w dniu 10.02.1884 r. poślubił ponad 20 lat młodszą Annę Wirkus.⁽²⁰⁾ Anna urodziła się 26.07.1849 r. w Borowym Młynie ale brakuje informacji o dacie i miejscu jej zgonu. Ze związku Anny z Andrzejem przyszło na świat dwoje dzieci, córka Anna oraz syn Andrzej Jakub Jr. (1886-?).⁽²¹⁾ Miejsce narodzin ich dzieci wskazuje, że mieszkali w okolicach Borowego Młyna. Andrzej Sr. zmarł 20 marca 1886 r. w Borowym Młynie, w wieku 59 lat.⁽²²⁾

W zaborze pruskim parafie każdego wyznania prowadziły swoje księgi. Od 1 października 1874 r. wprowadzono świecki urząd stanu cywilnego, którego urzędnikami byli burmistrzowie lub wójtowie. Dokumenty urzędu stanu cywilnego (*niem.* Standesamt) spisywano w j. niemieckim wypełniając piórem odpowiednie druki (*niem.* Geburts, Heirats i Sterbe, tj. urodzenia, śluby i zgony) w księgach metrykalnych danego roku. Zazwyczaj stosowano odręczne pismo tzw. *Deutsche Kurrentschrift*. Każdy urząd prowadził równolegle dwa rodzaje rejestrów. Rejestr główny (unikat, pierwopis) pozostawał w urzędzie, natomiast rejestr poboczny (wtóropis) trafiał do archiwum powiatowego bądź sądu obwodowego. Mieszkańcy danej miejscowości mieli obowiązek udania się do urzędnika i po-

⁽¹⁸⁾ Obie gałęzie rodu wymagają osobnego opracowania. Patrz opis *Rodzina Myszka – I i II linia prądzonńska*.

⁽¹⁹⁾ W aktach urodzenia i zgonu podawane jest imię Stephan, które tłumaczone jest jako Stefan lub Szczepan.

⁽²⁰⁾ Urzędnik w Osusznicy sporządzający akt małżeństwa Andrzeja i Anny wpisał jako datę urodzenia Andrzeja 06 luty 1829 r. Anna była córką drugiej żony Macieja Myszk, tj. Magdaleny Wirkus z d. Kruza – patrz I linia borowomłynska.

⁽²¹⁾ Andrzej Jakub Jr. to przodek I linii borzyszkowskiej. Urodził się niecałe 9 m-cy po śmierci swojego ojca Andrzeja. Patrz opis *Rodzina Myszka – I linia borzyszkowska*.

⁽²²⁾ Mateusz Richter, prawdopodobnie sąsiad, który zgłosił w Osusznicy fakt zgonu prapradziadka zapewne nie znał dokładnej daty jego urodzenia, tym bardziej, że prapradziadek urodził się w Prądzonie. Urzędnik nie mógł tego sprawdzić, ponieważ świecki urząd stanu cywilnego jeszcze nie istniał, a księgi parafialne znajdowały się w siedzibie parafii, tj. w Borzyszkowach. Informacja zawarta w akcie zgonu sugeruje 1822 r. urodzenia Andrzeja.

wiadomienia go o narodzinach, zgonie czy zawarciu małżeństwa. Ponieważ większość mieszkańców nie umiała czytać i pisać więc często przy swoim nazwisku stawiała np. trzy krzyżyki albo składała podpis tzw. *ręką trzymaną* lub *trzymając się pióra*. Po 1874 r. duchowni nadal prowadzili księgi, ale na własny użytek, z zapisami po łacinie. Urzędnicy niemieccy nie mieli bezpośredniego dostępu do ksiąg parafialnych a mieszkańcy nie posiadali dokumentów potwierdzających dane o ich urodzeniu. Tak więc bieżące dokumenty dotyczące ślubów czy zgonów a wymagające wpisania daty urodzenia były wypełniane *wierząc zgłaszającemu na słowo*. Stąd w zapisach ksiąg czasami pojawiają się różnice w dacie urodzenia czy przy podawaniu wieku zmarłej osoby.

Najstarsze dokumenty, których kopie udało się uzyskać dotyczą prapradziadka Andrzeja i jego rodziny (aneksy A1 i A2). W nich nazwisko Myszka, w zależności od urzędnika, zapisywano także jako Miszka, Mischke, a dokumenty spisywano w Osusznicy (*niem.* Ossusnitz) albo w Borowym Młynie (*niem.* Heidemühl).⁽²³⁾ Także nieścisłości widnieją w akcie małżeństwa Andrzeja i Anny Wirkus spisany w Osusznicy. Ich daty urodzenia w tym akcie są inne od podawanych w drzewie GENi, które wynikają zapewne z danych w księgach parafialnych.

Najstarszym synem Andrzeja jest **Franciszek Sr.**, który jest moim pradiadkiem. Urodził się 20 października 1861 r. w Borowym Młynie, a zmarł w Brzeźnie Szlacheckim 19 lutego 1933 r. w wieku 72 lat. Zapewne został pochowany na cmentarzu parafialnym, ale nie ma śladów po nagrobku. Pradiadek ożenił się z Marianną Ollik, ur. 07.12.1865 r. w Borowym Młynie, a zm. 20.05.1919 r. w Brzeźnie Szl., w wieku 53 lat.⁽²⁴⁾ Z tego związku na świat przyszło w Borowym Młynie dziesięcioro dzieci, pięć córek i pięciu synów: Dominika, Józef (01.01.1891 - żył tylko 17 dni), Jan (1892-1954), Anna, **Franciszek Jr.** – mój dziadek, Marta, Agnieszka, Franciszka, Bernard (1906-?) i Leon (~1910-?).⁽²⁵⁾ Od pewnego czasu pradiadek Franciszek Sr. mieszkał wraz z rodziną w Dębowie k. Borowego Młyna u gospodarza o nazwisku Olik. Dziś ta osada liczy ok. 15 mieszkańców, położona jest nad jeziorem Gwiazdy w pobliżu Borowego Młyna, w kierunku Brzeźna Szl. Po wybuchu pierwszej wojny światowej rodzina przeprowadziła się do wsi Brzozowo i zamieszkali u gospodarza o nazwisku Fryda. Dopiero po zakończeniu działań wojennych i ustaleniu granicy polsko-niemieckiej pradiadek nabył w Brzozowie około 1922 r. gospodarstwo rolne, położone przy nowej granicy państwowej. Kupił je od Żyda, który z kolei otrzymał je od rodziny Stoltman, będących jego poprzednimi właścicielami, za zaciągnięte długi i pożyczki, których rodzeństwo kłócące się o spadek nie było w stanie spłacić. Synowie Jan, Franciszek Jr., Bernard i Leon założyli rodziny. Najstarszy syn Jan ur. 12.02.1892 r. (aneks A3) i zm. 30.09.1954 r. w Tczewie został policjantem. Pracował na posterunku w Miłobądku k. Tczewa. Ożenił się z Cecylią Gross, nauczycielką z Miłobądku. Ponieważ nie mieli własnych dzieci

⁽²³⁾ Oryginalne niemieckie księgi znajdują się w archiwach państwowych w Koszalinie i Słupsku. Dokumentacja aktowa widnieje w spisie USC Borowy Młyn (*niem.* Standesamt Heidemühl). Najstarsze kopie dokumentów, które uzyskałem to akty zgonu praprababci Katarzyny (pierwszej żony prapradziadka) i potem akt zgonu prapradziadka Andrzeja Myszkę. Zgon Katarzyny Myszka zgłosił osobiście jej mąż Andrzej. To, że dokumenty zostały wystawione w Osusznicy wynika zapewne z miejsca zamieszkania urzędnika przyjmującego zgłoszenie, a nie z siedziby urzędu.

⁽²⁴⁾ Siostra prababci Marianny o imieniu Franciszka, również urodzona w Borowym Młynie, wyszła za mąż za Kazimierza Myszkę z Łąkiego. Mieli trzech synów i pięć córek. Ojciec Kazimierza, Michał urodził się w Barkowie k. Człuchowa i przybył w okolice Łąkiego żeniąc się tu z Anną Trapp urodzoną na pustkowiu k. Łąkiego. Z kolei dziadek Kazimierza o imieniu Maciej urodził się w Łąkiem, ale zmarł w Barkowie. Wówczas w okolicach Barkowa i Konarzyn mieszkało wiele osób o nazwisku Myszka. Zapewne dzisiaj również. Tej linii genealogicznej nie analizowałem.

⁽²⁵⁾ W dokumentach niemieckich jako miejsce urodzenia dzieci wpisano Abbau Heidemühl, co należy interpretować jako wybudowanie Borowy Młyn. Zgłoszenia narodzin dokonywano w Osusznicy lub w Borowym Młynie. Oznacza to, że rodzina wówczas mieszkała w pobliżu tych miejscowości.

więc wychowywali ciocię Edytę jako własną córkę. Bernard i Leon także ożenili się, ale nie mieli męskich potomków i jeszcze przed wybuchem wojny wyprowadzili się do Niemiec.

Wiele informacji o rodzinie pradziadka znajduje się w historii rodziny spisanej przez ciocię Edytę z Tczewa.⁽²⁶⁾ Dużo najnowszych informacji także pochodzi z tego opracowania.

Ryc. 7. Fragment mapy rejonu Brzozowa z zaznaczoną przedwojenną granicą II Rzeczypospolitej.⁽²⁷⁾

Dziadek **Franciszek Jr.** urodził się 17 listopada 1897 r. na wybudowaniu, być może w osadzie Dębowo k. Borowego Młyna (aneks A4). Po przeprowadzce do wsi Brzozowo, w 1916 r. jako poddany pruski został powołany do wojska niemieckiego. Przeszkolenie odbył w Grudziądzu. Po jego zakończeniu został skierowany na Bałkany, do Serbii. Służył w armii cesarza Wilhelma II, w 7 kompani wchodzącej w skład 42 pułku piechoty. Pod koniec 1916 r. jego jednostkę przerzucono do Francji, w rejon toczących się krwawych walk pod Verdun. Tam prawdopodobnie dostał się do niewoli, gdyż w opublikowanej 21.01.1919 r. liście żołnierzy 24 pułku figuruje jako zaginiony. Dziadek wrócił do domu w 1919 lub 1920 r. W tym czasie trwała już wojna polsko-bolszewicka i dziadek został wcielony do Wojska Polskiego. Po krótkim pobycie w Toruniu trafił na front. Po zwycięskim zakończeniu wojny wrócił do domu. Dziadek brał również udział w II wojnie światowej. W 1945 r. wszystkich mężczyzn w wieku od 16 do 60 lat wcielano do oddziałów Volkssturmu.⁽²⁸⁾ Dziadek trafił do oddziału w Chojnicach. Po wyzwoleniu Chojnic spod okupacji hitlerowskiej w lutym 1945 r., w zimie wrócił pieszo do domu.

W dniu 11 czerwca 1923 r. w Brzeźnie Szl. dziadek Franciszek zawarł związek małżeński

⁽²⁶⁾ Edyta Puchowska, *Historia Rodziny Myszków*, Tczew 2003-04.

⁽²⁷⁾ Brzozowo to obszarowo rozległa wieś położona wzdłuż przedwojennej granicy polsko-niemieckiej, składająca się z kilku skupisk gospodarczych. W jej skład wchodziły osady Pupkowo, Szpręgółówka i część domostw adresowanych na wybudowanie Brzeźno Szl.: <https://eloblog.pl/interaktywna-mapa-przedwojennych-granic-ii-rzeczypospolitej/> Brzozowo początkowo należało do parafii borzyszkowskiej a potem do brzeźnieńskiej. Na mapie niemieckiej z 1928 r. rejon dzisiejszego Brzozowa nazywane są *Abbaue zu Briesen* bądź *Abbaue zu Birkenstein*.

⁽²⁸⁾ Volkssturm był formacją o charakterze pospolitego ruszenia, sformowaną w ostatniej fazie II WŚ i przeznaczoną głównie do zadań pomocniczych względem Wehrmachtu.

z Anną ur. 18.02.1900 r. w Brzeźnie Szl., pochodzącą ze szlacheckiego rodu Pych-Lipińskich (herb), mającego siedzibę na Brzozowie.⁽²⁹⁾ Dokument ślubu (aneks A5) wystawiono w Brzeźnie Szl. Jako świadkowie stawili się Leon Gliszczynski i Alojzy Pich Lipinski – brat babci Anny, który zmarł po 1945 r. w Czelabińsku (Rosja). Franciszek i Anna doczekali się pięciu córek: Heleny, Anny, Edyty, Gertrudy i Elżbiety oraz czterech synów: **Jana** (ur. 24.09.1925 r. w wyb. Brzeźno Szl. – zm. 22.09.2010 r. w Miastku) – mój ojciec, Józefa (ur. 13.02.1927 r. – 15.11.1927 r., żył 9 m-cy), Edmunda Klemensa (ur. 23.11.1930 r. – zm. 16.09.1932 r., utonął mając niecałe 2 lata) i Edwarda Franciszka (ur. 28.09.1936 r. – zm. 14.02.2016 r.).⁽³⁰⁾

Babcia Anna zmarła 09 września 1976 r. w wieku 76 lat na Brzozowie a dziadek Franciszek zmarł również w rodzinnym domu 25 stycznia 1982 r. w wieku 84 lat (aneks A6). Zostali pochowani na cmentarzu w Brzeźnie Szl.

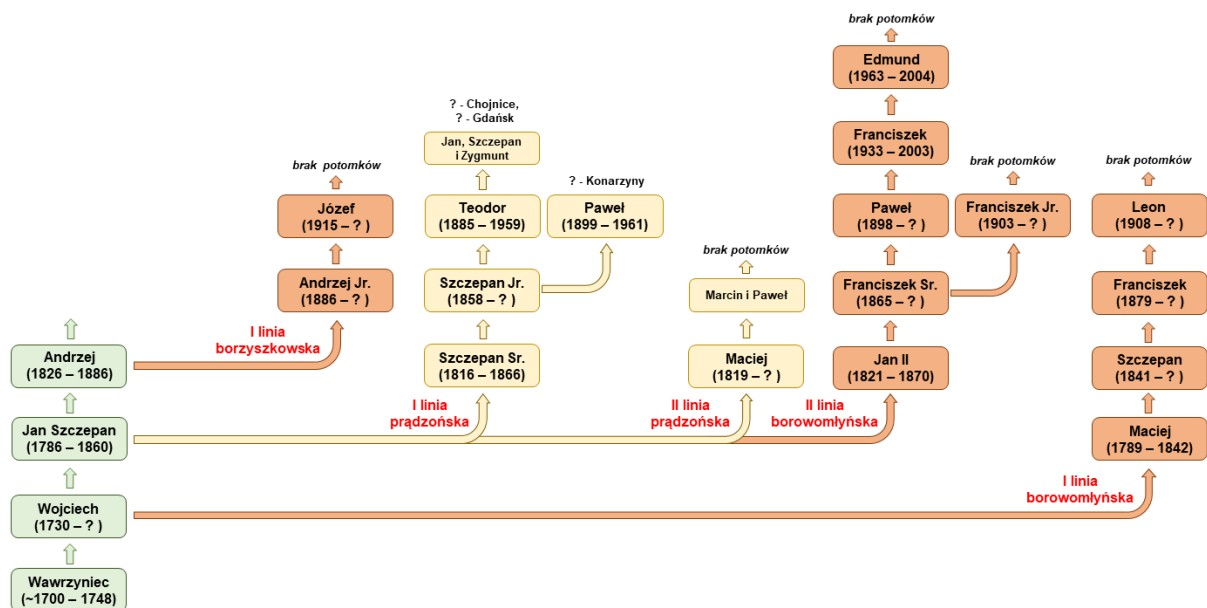
Jan ożenił się z Jadwigą Kłaczyńską urodzoną w 1929 r. w Brzeźnie Szl. Ślub kościelny odbył się w środę 06.11.1957 r. a cywilny 31.12.1957 r. w Urzędzie Stanu Cywilnego w Brzeźnie Szl. Wówczas było to możliwe, a przyczyną tego opóźnienia było nieprzysłanie do USC dokumentów dotyczących mojej mamy, które na czas wojny zostały wywiezione do Chojnic. Rodzice doczekali się trzech synów, piszącego te słowa **Henryka Tadeusza** urodzonego w 1958 r. w Miastku, Jana Jr. urodzonego w Brzeźnie Szl. w 1960 r. i Zdzisława Józefa urodzonego w 1962 r. w Wałdowie oraz trzech córek: Krystyny Ewy urodzonej w 1959 r. w Wałdowie, Renaty Barbary urodzonej w 1964 r. w Miastku i Jolanty Heleny urodzonej w 1970 r. w Miastku.

Edward pojął za żonę Teresę Prądyńską ur. 19.12.1948 r. w Kołczygłowach. Z tego związku urodziło się troje dzieci: Małgorzata urodzona w 1972 r., Dariusz urodzony w 1994 r. i Jolanta urodzona w 1976 r.

W historii rodziny, Edyta Puchowska, *Historia Rodziny Myszków*, Tczew 2003-04, znajdują się wspomnienia jej rodzeństwa oraz informacje o rodzinie każdego z nich.

⁽²⁹⁾ W akcie urodzenia przetłumaczonym w USC na j. polski babcia ma wpisane trzy imiona: Anna, Adela, Marianna von Pych Lipinska i jako miejsce urodzenia Brzeźno Szl. Z kolei w akcie ślubu widnieje jako Anna Pich Lipińska zamieszkała w Brzozowie. Natomiast w akcie zgonu wpisane są tylko dwa pierwsze imiona i miejsce zgonu – Brzozowo.

⁽³⁰⁾ W drzewie GENi jako miejsce urodzenia wpisane jest wyb. Brzeźno Szl. Faktycznym miejscem urodzenia i zgonów był zapewne rodzinny dom, dziś zaliczany do Brzozowa. Jednak dokumenty związane z urodzeniem dziecka, ślubem bądź zgonem wystawiał urzędnik USC w Brzeźnie Szl.

Rodzina Myszka – I linia borzyszkowska

Linia wywodzi się od prapradziadka Andrzeja. Jego najmłodszy syn z drugiego małżeństwa (brat przyrodni mojego pradziadka) o imionach **Andrzej Jakub Jr.** (ur. 08.12.1886 r., Borowy Młyn – brak danych o zgonie) założył rodzinę w Borzyszkowach żeniąc się z Marianną Wnuk-Lipińską (ur. 25.12.1887 r., Borzyszkowy – ?). Doczekali się trzech córek, Heleny, Marty i Leokadii oraz dwóch synów, Józefa (1915-?) i Leona (1918-1921, żył 22 miesiące). Dzieci urodziły się w Borzyszkowach. Przypuszczam, że tam rodzina mieszkała. Brak informacji w drzewie GENi o potomkach Józefa.

Rodzina Myszka – I linia prądzonka

Najstarszy syn Jana Szczepana I – mojego praprapradziadka – o imieniu **Szczepan Sr.** urodził się 12 grudnia 1816 r. w Prądzonie, a zm. 02.05.1866 r. również w Prądzonie. Prawdopodobnie przejął rodzinne gospodarstwo. Tuż po ukończeniu 30 lat ożenił się z 18-letnią Magdaleną Stanisławczyk (ur. 02.09.1822 r. w Borowym Młynie – data śmierci nieznana), córką szlacheica Wojciecha Stanisławczyka (herb).⁽³¹⁾ Z tego związku urodziło się sześcioro dzieci: Andrzej, Wawrzyniec, Józef, Marcjanna, Szczepan Jr. i Jakub. Trzej synowie, Andrzej, Wawrzyniec i Jakub żyli po kilka miesięcy, a Józef ok. 8,5 roku. **Szczepan Jr.** urodzony 21 grudnia 1858 r. w Prądzonie (data śmierci nieznana) prawdopodobnie przejął schedę po ojcu i dziadku. Zawarł związek małżeński z Katarzyną Rudnik urodzoną 24 listopada 1864 r. w Borowym Młynie (data zgonu nieznana). Matka Katarzyny nosząca to samo imię pochodziła z roku Pik-Kłaczyńskich. Szczepan i Katarzyna byli rodzicami sześciorga dzieci urodzonych w Prądzonie. Ich imiona to: **Teodor**, Augustyna, **Leon** (27.07.1888-?), Marta, Józef (07.12.1896-?) i **Paweł**. Najmłodszy Paweł, ur. 06.06.1899 r. a zm. 04.10.1961 r. w Konarzynie, pojął za żonę Martę z d. Koska (ur. 08.06.1898 r. w Kiełpinie – zm. 10.06.1961 r.). Oboje pochowani są na cmentarzu parafialnym w Konarzynie. W GENi nie ma informacji o ich potomkach. Nie ma tam również informacji o rodzinie Józefa. Z kolei Leon pojął za żonę Łucję z d. Lica i mieli dwie córki, Stefanię i Martę. Najstarszy syn **Teodor** urodził 06.11.1885 r. w Prądzonie, ożenił się z Anastazją z rodu Babka-Gostomskich (herb) ur. 15.12.1895 r.

⁽³¹⁾ Nie znalazłem informacji o pokrewieństwie Magdaleny Stanisławczyk i Katarzyny Stanisławczyk vel Wirkus – żony praprapradziadka Jana Szczepana I.

także w Prądzonie i zamieszkali w Brzeźnie Szl. w domu, który stał na miejscu dzisiejszego budynku przy ul. Jana Pawła II nr 3. Teodor był siodlarzem, zajmował się wyrobem siodeł i uprzęży. Tu urodziło się ich sześćoro dzieci: Joanna, Maria, Anastazja, Jan (08.12.1916-?), Szczepan (19.08.1919-?) i Zygmunt (22.12.1925-?). Najstarsza córka zmarła po kilkunastu miesiącach a druga w wieku 9 lat. Teodor zmarł 10.01.1959 r. a Anastazja 21.12.1970 r. Oboje spoczywają w rodzinnym grobie na cmentarzu parafialnym w Brzeźnie Szl. O rodzinie Jana wiadomo, że uznał ojcostwo bliźniaczek Marii i Anny Labos ur. 02.02.1943 r. w Rzepinie. Brak informacji o rodzinie Szczepana i Zygmunta. Szczepan prawdopodobnie wyjechał do Gdańska a Zygmunt będący rówieśnikiem mojego ojca przeprowadził się do Chojnic.

Rodzina Myszka – II linia prądzonka

Maciej ur. 18.02.1819 r. w Prądzonie (brak informacji o dacie i miejscu jego śmierci) to drugi syn Jana Szczepana I i młodszy brat prapradziadka Andrzeja Sr. Ożenił się w 1850 r. w Borzyszkowach z Marianną Magdaleną Labun (ur. 08.01.1824 r., Lipnica – brak danych), której matka pochodziła ze szlacheckiego rodu Pażątka-Lipińscy (herb). Małżeństwo doczekało się dwóch synów, Marcina (12.10.1850-?) i Pawła (15.01.1854-?) oraz córki Weroniki (1857-?). Nie ma informacji o ich potomkach. Przypuszczam, że ta linia wygasła.

Rodzina Myszka – I linia borowomłyńska

Maciej Myszka – syn Wojciecha – urodził się 09.02.1789 r. w Zapceni u a zmarł 21.04.1842 r. w Borowym Młynie, był dwukrotnie żonaty. Pierwszą żoną była Marianna z d. Stanisławczyk (ur. ~1786 r. – zm. 23.12.1833 r., Borowy Młyn), z którą miał dwóch synów i córkę: Jana (1816-?), Krysztynę i Józefa (1822-?).⁽³²⁾ Po jej śmierci ożenił się z Magdaleną z d. Kruza (07.07.1812-?).⁽³³⁾ Z tego związku narodziło się czworo dzieci: Michał (1836-1877), Katarzyna, Józef (1840-?) i Szczepan Tomasz. Dzieci Macieja urodziły się w Borowym Młynie. Spośród pięciu synów Macieja tylko **Szczepan Tomasz** urodzony 30.12.1841 r. w Borowym Młynie założył rodzinę. W wieku 25 lat ożenił się z Anną Meger ur. około 1833 r., z którą miał tylko jednego syna Marcina (1867, żył 5 m-cy). Po śmierci Anny 05.02.1869 r. w Borowym Młynie, po niecałych 3 miesiącach, poślubił Weronikę Agnieszkę Dorawa (ur. 21.01.1839 r. – ?) pochodzącą z Prądzony. Z tego małżeństwa przyszło na świat w Borowym Młynie i Wierzchocinie pięcioro dzieci: Anna, Wincenty (1873-1874), Jan (1875-?), **Franciszek** (17.09.1879-?) i Leon (1884-?). Nie wiadomo, w którym roku zmarł Szczepan Tomasz. Jego syn Franciszek w 1905 r. pojął za żonę Elżbietę Falk (ur. 03.06.1878, Kiedrowice – zm. 09.01.1922, Łąkie), z którą miał trzy córki: Mariannę, Martę i Franciszkę oraz czterech synów: **Leona** (11.01.1908 -?), Feliksa (1911-?), Józefa (1912-?) i Albina (1919-1921, Łąkie). Wszystkie dzieci jako miejsce urodzenia mają wpisane Brzeźno Szl. Rodzina zapewne mieszkała w Łąkiem lub okolicy na co wskazuje miejsce zgonu Elżbiety, która zmarła miesiąc po urodzeniu najmłodszego syna Albina. Po śmierci pierwszej żony, Franciszek już po 4 miesiącach ożenił się z Anną Mysznik pochodzącą z Borowego Młyna lub okolicy. Nie mam informacji o potomkach tego związku. Natomiast najstarszy syn **Leon** założył rodzinę żeniąc się z Elżbietą Wałdoch (1905-?) pochodzącą z okolic Kiedrowic. Brak informacji o miejscu zgonu Leona oraz o jego potomkach. Domniemam, że ta linia wygasła.

⁽³²⁾ Brak informacji o pokrewieństwach Marianny Stanisławczyk, Magdaleny Stanisławczyk – żony Szczepana Sr. i Katarzyny Stanisławczyk vel Wirkus – żony Jana Szczepana I.

⁽³³⁾ Magdalena po śmierci męża Macieja wyszła za mąż za Bartłomieja Wirkusa i urodziła córkę Annę, która została drugą żoną mojego prapradziadka Andrzeja Sr. i jest matką syna Andrzeja Jakuba Jr. – I linia borzyszkowska.

Rodzina Myszka – II linia borowomłyńska

Jan II Myszka to trzeci syn Jana Szczepana I. Żył w latach 20.11.1821 – zm. 23.02.1870. Mając 30 lat ożenił się z dziewczyną z Brzeźna Szl., Magdaleną Świątek-Brzezińską (ur. 27.01.1832 r., Brzeźno Szl. – zm. 09.04.1863 r., Borowy Młyn), z którą miał siedmioro dzieci o imionach: Paweł (1852, żył 11 m-cy), Katarzyna, Jan III (1855, żył 16 dni), Wojciech (1856, żył dwa dni), Ewa, Anna i Maciej (1863, żył jeden dzień). Żadne z ich dzieci, z wyjątkiem Ewy, nie żyło dłużej niż rok. Magdalena zmarła w wieku 31 lat, 2,5 miesiąca po narodzinach ostatniego syna.⁽³⁴⁾ Po upływie roku od śmierci pierwszej żony Jan ożenił się ponownie. Jego drugą żoną została Józefina z d. Spiczak-Brzezińska urodzona około 1838 r. prawdopodobnie w Brzeźnie Szl. Z tego związku narodzili się Franciszek Sr. i Anna. **Franciszek Sr.** urodzony 08.02.1865 r. w Borowym Młynie (brak danych o zgonie)⁽³⁵⁾ pojął za żonę Annę z Kiedrowskich ur. 09.03.1861 r. w Brzeźnie Szl. Miał z nią dziewięcioro dzieci: Jana (ur. 13.05.1888-?), Józefa (ur. 07.04.1889-?), Katarzynę, Mariannę, Magdalenę, Zuzannę, **Pawła** (24.03.1898-?), Bernarda (1900-?) i **Franciszka Jr.** (ur. 16.08.1903 r. – ?).⁽³⁵⁾ Dzieci jako miejsce urodzenia mają wpisane Borowy Młyn. Nie mam informacji o dacie i miejscu zgonu Franciszka Sr. i jego żony Anny. Najmłodszy syn Franciszek Jr. mając 28 lat ożenił się w Borzyszkowach z 18-letnią Marianną Wysocką urodzoną w 1913 r. prawdopodobnie w Smółdzinach. Brak dalszych informacji o tej rodzinie. Z kolei Paweł pojął za żonę Franciszkę Tym (ur. 07.03.1896 r., Lipnica – zm. 21.09.1982 r., Rekowo), z którą miał syna **Franciszka Pawła** i córkę Jadwigę. Nie ma informacji o dacie i miejscu zgonu Pawła. Jego syn Franciszek Paweł urodził się 22.02.1933 r. w Lipnicy. Mając 28 lat ożenił się z Modestą Rekowską ur. 09.04.1934 r. w Skwierawach k. Studzienic w pow. bytowskim. Ślub zawarli w Lipuszu. Małżeństwo doczekało się czworga dzieci o imionach: **Edmund** (1963-2004), Jan (1964-1982), Krystyna i Jadwiga. Franciszek Paweł zmarł w Rekowiu 27.12.2003 r. Również jego dwaj synowie zmarli w tej miejscowości. Wszyscy są pochowani na cmentarzu parafialnym w Niezabyszewie, gdyż do tamtejszej parafii przynależy wieś Rekowo. Brak w drzewie GENi informacji o rodzinie i potomkach Edmunda.

Rodzina Myszka - I linia zapceńska

(diagram dwóch linii zapceńskich znajduje się na następnej stronie)

Jakub Myszka to najmłodszy syn Wawrzyńca uważany za przodka pierwszej gałęzi bocznej rodziny Myszka – I linia zapceńska. Jakub Myszka jest wymieniony z imienia i nazwiska w spisie inwentarza starostwa człuchowskiego. Być może informacja dotyczy naszego przodka, ale pewne wątpliwości nasuwa jej tytuł – *Morgi za młynem starym*.⁽³⁶⁾ Jakub urodził się 10.07.1734 r. w Zapceni.

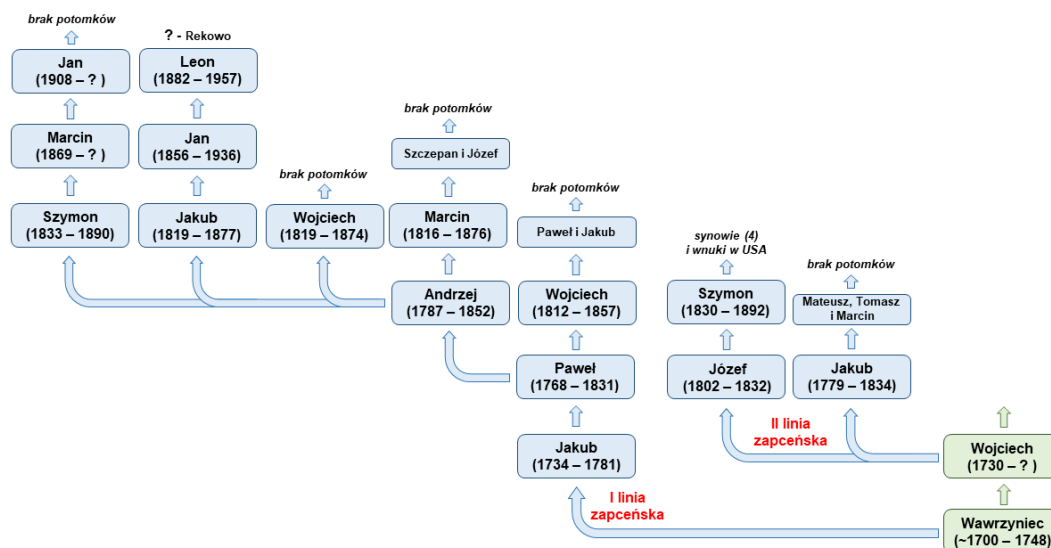
Morgi za młynem starym.
Wojciech Stanisławczyk, Jakub Myszka i Jakub Wierkusz
za przywilejem J. O. Xnej Mci w r. 1736 danym.
Krzysztof Trzebiatowski z Adamem Przechlewskim za przy-
wilejem J. O. Xnej Mci.
Marcin Bux.
Paweł Gowiński, krawiec; borowizny wymierzono za
przywilejem J. O. Xcia Mci w r. 1646.
Z starych między sztuką roli, w której i folwarczne są
grunta, płacą całą wsią.
Maciej Dorowa w Lankenskich gruntach z przymierzonymi
przez pana Ottona w r. 1743.

Ryc. 8. Fragment str. 215⁽³⁶⁾

⁽³⁴⁾ Bratanek Magdaleny, Kazimierz Świątek-Brzeziński II to ojciec mojej prababci Katarzyny Kłaczyńskiej, z d. Świątek-Brzezińska, żony Kazimierza Kłaczyńskiego.

⁽³⁵⁾ Franciszek Myszka z Borowego Młyna jest wymieniany w niektórych źródłach jako uczestnik tzw. wojny palikowej tj. incydentu na granicy polsko-niemieckiej, do którego doszło w czasie jej wytuczania w terenie, w dniu 16 lutego 1920 r. Więcej informacji można znaleźć w: Marian Fryda, „Wojna palikowa” na Gochach, materiały konferencji z okazji 100 rocznicy wojny palikowej, Szczecinek, luty 2020, str. 5 i Andrzej Szutowicz, Wojna palikowa, Biuletyn Centralnego Ośrodka Szkolenia nr 1-2/2013, Koszalin 2013 oraz w Naji Goche 1-4 (2005).

⁽³⁶⁾ Patrz przypis⁽⁹⁾ Konstanty Kościński, Inwentarz starostwa człuchowskiego z roku 1748, TN Toruń 1904, str. 215.

W roku sporządzenia inwentarza miał 14 lat, a jego ojciec Wawrzyniec zmarł w 1748 r., czyli w roku sporządzania spisu. Jakub zawarł związek małżeński z Barbarą z Rudników ur. 04.03.1743 r. w Borowym Młynie (data i miejsce zgonu nieznane). Mieli córkę Ewę⁽³⁷⁾ i syna **Pawła Sr.**, oboje urodzili się w Zapceni. Jakub zmarł tamże 26.11.1781 r. Ponieważ Jakub i jego syn Paweł (ur. 11.01.1768 – zm. 19.03.1831) urodzili się i zmarli w Zapceni należy uznać ich za kontynuatorów zapceńskiej linii rodu Myszków. Paweł Sr. ożenił się z Katarzyną z domu Szypryt ur. 28.11.1765 r. w Borowym Młynie a zm. 30.04.1830 r. w Zapceni. Doczekali się w Zapceni dziesięciu synów i dwóch córek, o imionach: **Andrzej**, Józef (1789-1845), Marianna, Marcin (1791-?), Paweł Jr. (1793, żył 5 dni), Franciszek (1794-1826, zm. w Brzeźnie Szl.), Michał I (1797, żył 10 dni), Jan (1798-?), Michał II (1801-1805), Anna, Ksawery (1807-1808, żył 4 m-ce) i **Wojciech**. Andrzej, Józef, Franciszek i Wojciech założyli rodziny, ale tylko najstarszy Andrzej oraz najmłodszy Wojciech mieli męskich potomków i mieszkali w Zapceni lub okolicy.

Najmłodszy syn Pawła Sr. o imieniu **Wojciech** (ur. 23.03.1812 – zm. 31.08.1857) pojął za żonę Mariannę Agnieszkę z d. Malmarowska (ur. 03.01.1808, Windorp k. Brus – zm. 24.10.1860, Zapceń), z którą miał sześcioro dzieci: Wiktoryę, Mariannę, Pawła (1842-?), Jakuba (1845-?), Elżbietę i Weronikę. Synowie prawdopodobnie nie założyli rodziny, więc nie mam informacji o potomkach.

Andrzej – najstarszy syn Pawła Sr., wnuk Jakuba i prawnuk Wawrzyńca – (ur. 23.11.1787 – zm. 04.03.1852, Zapceń) był żonaty z Barbarą z Dorawów (ur. 07.11.1793 – zm. 06.03.1831, Zapceń). Z tego związku urodziło się w Zapceni dziewięcioro dzieci, pięciu synów i cztery córki: Wojciech I (1815-1816, żył 9 m-cy), **Marcin**, **Wojciech II** i **Jakub** – bliźniacy, Józefina, Jozefina, Marianna, Jan (1829-1831, żył 2 lata) i Krystyna.⁽³⁸⁾ Trzej synowie Marcin, Wojciech i Jakub ożenili się oraz doczekali się męskich potomków. Po śmierci pierwszej żony Andrzej ożenił się z Anielą z d. Stoltzman (ur. ~1812, prawdopodobnie w Rudnikach – 02.11.1853, Zapceń), z którą miał sześcioro dzieci: **Szymona**, Michała (1836-?), Jana (1839-1842, żył 3,5 roku), Weronikę, Mikołaja (1846-1861, żył 15 lat) i Tomasza (1848-?). Szymon założył rodzinę a o męskich potomkach Michała i Tomasza nie mam informacji.

⁽³⁷⁾ Ewa Myszkowa poślubiła Jana Chamier-Gliszczyńskiego i urodziła syna Jakuba, którego córka Marianna była matką Kazimierza Kłaczyńskiego z Łąkiego/Brzeźna Szl. – mojego pradziadka (patrz opis *Kłaczyńscy – rodzina po mieczu*).

⁽³⁸⁾ Z analizy daty śmierci Barbary (06.03.1831 r.) i narodzin jej córki Krystyny (13.03.1831 r.) wynika, że urodziła się tydzień po jej śmierci. Te informacje na pewno wymagają wyjaśnienia.

Marcin – syn Andrzeja – (ur. 05.10.1816, Zapceń – 09.12.1876, Rekowo) przeniósł się z Zapcienia do Rekowa, należącego do parafii Niezabyszewo. Ożenił się dwukrotnie, najpierw z Marianną z d. Morenka *primo voto* Holc (ur. ~1812 – 18.02.1853, Rekowo), a po jej śmierci z Wiktorią z Pałubickich *primo voto* Rudnik (ur. 17.01.1830, Ostrowite – zm. 27.02.1921, Rekowo). Z obu związków Marcin doczekał się kilku córek i czterech synów, Szczepana (1845-?) z pierwszą żoną Marianną a Marcina (1859-1860, żył 11 m-cy), Franciszka (1861-1865, żył 3,5 roku) i Józefa (1869-?) z drugą Wiktorią. Żaden z synów nie założył rodziny.

Wojciech Ignacy – syn Andrzeja – (ur. 24.03.1819 – zm. 06.09.1874, Rekowo) również wyprowadził się do Rekowa, pojął za żonę Mariannę z d. Krüger *primo voto* Dorawa (ur. ~1832, Glišno Wielkie – zm. 06.06.1884, Rekowo), z którą miał dwóch synów Wojciecha (1863, żył 13 dni) i Franciszka (1868-1870, żył 1,5 roku) oraz córkę Józefinę.

Jakub Jan – syn Andrzeja – (ur. 24.03.1819 – zm. 27.03.1877, Zapceń) to brat bliźniak Wojciecha Ignacego, pozostał w Zapcieniu, prawdopodobnie na rodzinnych włościach. Ze związku z Józefiną Barbarą z Tyborczyków (ur. 26.11.1819, Zapceń – zm. 01.01.1882, Zapceń) urodziły się najpierw cztery córki: Marianna, Weronika, Marianna i Elżbieta, a potem trzech synów: Jan, Józef (1862, żył 3 m-ce) i Marcin (1867-?). Jan (24.05.1856, Zapceń – 18.11.1936, Zapceń), jako najstarszy syn Jakuba Jana, pozostał na rodzinnych włościach w Zapcieniu. Doczekał się trzech męskich potomków ze związku z Weroniką Stoltman (ur. 08.12.1859, Kiedrowice – zm. 21.04.1910, Zapceń). Ich imiona to: Leon, Jan (1893-?) i Feliks (1895-?). O Feliksie i Janie nie mam więcej informacji, oprócz ich roku urodzenia. Leon urodzony 13 stycznia 1882 r. w Zapcieniu pojął za żonę Annę Marię z Kolbergów (ur. 14.11.1887, Rekowo – zm. 28.02.1955, tamże). Leon Myszka zmarł 01 stycznia 1957 r. w Rekowie i zapewne został pochowany na cmentarzu w Niezabyszewie. Informacje o jego potomkach nie są ogólnodostępne w drzewie GENi.

Szymon – syn Andrzeja z drugiego małżeństwa – (ur. 28.10.1833 – 29.11.1890, Mielno) był trzykrotnie żonaty, pierwszą żoną była Rozalia Wera, drugą Justyna Depka-Prądzińska i trzecią Rozalia Kruza. Szymon był ojcem siedmiu córek i czterech synów, Michała (1858-1859, żył 7 m-cy) z Justyną oraz Jana (1865-1870, żył 4 lata), Marcina i Józefa (1871-1873, żył 2 lata) z Rozalią Kruza. Tylko Marcin, ur. 11.11.1868 r. w Sątocznie, założył rodzinę żeniąc się z Marianną z Ringwelskich (~1868, Kiedrowice – ?). Mieli siedmioro dzieci: Pawła (1895-?), Franciszkę, Józefa (1898-?), Anstazję, Annę, Jana i Bernarda (1910-?). W drzewie GENi jest tylko informacja o **Janie** ur. 16.06.1908 r. w Mielnie, który ożenił się z Agnieszką z d. Stoltman, ur. 21.05.1908 r. w Ostrowitem. Nie ma informacji o tym, by doczekali się potomstwa oraz o datach i miejscu ich śmierci. Również brakuje informacji o potomkach pozostałych trzech synów.

Rodzina Myszka - II linia zapceńska

Pierwsza część tej linii wywodzi się od **Jakuba** będącego najstarszym synem Wojciecha i jednocześnie wnukiem Wawrzyńca. Jakub (ur. 12.04.1779 – zm. 25.10.1834 w Zapcieniu) był dwukrotnie żonaty. Pierwszą żoną była Zuzanna Marianna z d. Hinc (ur. ~1788 – zm. 21.04.1824, Zapceń) a drugą Brygida Katarzyna z Gierszewskich (ur. 12.04.1804, Czyczkowy – 03.01.1847, Zapceń). Z obu związków urodziło się osiem córek i trzech synów: Mateusz (1813-?) z matki Marianny oraz Tomasz (1829-?) i Marcin (1833-?), których matką była Brygida. Żaden z synów prawdopodobnie nie założył rodziny gdyż nie ma informacji o ich potomkach.

Natomiast druga część tej gałęzi wywodzi się od brata Jakuba o imieniu **Józef**, najmłodszego syna Wojciecha. Józef żył tylko 30 lat (ur. 03.02.1802 – zm. 03.02.1832, Zapceń).⁽³⁹⁾ Jego żoną była Elżbieta Katarzyna z Peplińskich urodzona w Peplinie k. Brus (10.11.1807 – 05.05.1845, Zapceń). Mieli dwóch synów, Jana (1828-?) i Szymona. **Szymon Michał** ur. 05.10.1830 r. w Zapceni uożenił się z Marianną Kiedrowicz (1834-1920) z Widna k. Brus i razem z dziećmi wyemigrowali do USA. Doczekali się pięciu synów i czterech córek o imionach: Jakub (1855-1938), Apolonia, Paulina, Antoni (1863-?), Franciszek (1866-1947), Leon (1868-1938), Anna, John (1875-1941) i Agnes. Szymon Michał (zm. 12.02.1892 r.) oraz jego czterej synowie pochowani są w USA (Poniatowski, Marathon County, Wisconsin). Każdy z synów doczekał się wielu potomków.

Według informacji zawartych w GENi z II linii zapceńskiej nie ma potomków męskich w Polsce.

⁽³⁹⁾ W drzewie GENi sygnalizowana jest nieścisłość związana z datami narodzin Wojciecha i Józefa. Albowiem Józef urodził się, gdy jego ojciec Wojciech miał 72 lata.

Nr. 39.

C.

40

Osusznica am 8ten November 1883.

Vor dem unterzeichneten Standesbeamten erschien heute, der
 Persönlichkeit nach

Er kannt,

Ordnister Andreas Myszka

wohnhaft zu Heidemühl

und zeigte an, daß Katharina Myszka geb.
 Wroblowiczka

c. 30 Jahre alt Katholischer Religion,

wohnhaft zu Heidemühl

geboren zu Gr. Hempin

Lebter der verstorbenen Person
 Jacob in. Marianna Pyl. Ulrich
 Wroblowiczka geb. Schmidt

zu Heidemühl

am 1sten November

des Jahres tausend acht hundert achtzig und drei

Morgen 8 um 3^{uhr}
 verstorben sei

Vorgelesen, genehmigt und wegen Familienbühne
 nicht notwendig vintur Kanitz
 y.az. x x x Andreas Myszka

Der Standesbeamte.

y.az. Piets

Die Uebereinstimmung mit dem Haupt-Register beglaubigt.

Osusznica am 8ten November 1883.

Der Standesbeamte.

Piets

A1. Kopia aktu zgonu praprababci Katarzyny.

C. 126

Mr. 17

Pusznica am *21te März* 18 *86*

Vor dem unterzeichneten Standesbeamten erschien heute, der

Persönlichkeit nach

Quinopus Mathias Richter kannt,

wohnhaft zu *Heidenmühl*

und zeigte an, daß *Quinopus Andreas Myrka*

04 Jahr alt *Katholisch* Religion,

wohnhaft zu *Heidenmühl*

geboren zu *Prondkonna*

de 4 verstorben Johann

Catharina Myrka'sche Ehefrau

zu *Heidenmühl*

am *zwanzigsten* ten *März*

des Jahres tausend acht hundert *acht* zig und *sechs*

Uhr um *sechs* Uhr

verstorben sei

Vorgelesen, genehmigt und *unterzeichnet*

Martin Richter

Der Standesbeamte.

Meyer

A2. Kopia aktu zgonu prapradziadka Andrzeja.

A. 150

Nr. 12

Prusica am 17ten Februar 1892.

Vor dem unterzeichneten Standesbeamten erschien heute, der
 Persönlichkeit nach

Erkannt,

Erkannt: Franz Myski

wohnhaft zu Abbau-Heidemühl

Katholischer Religion, und zeigte an, daß von der
 Marianna Myska geborne Ollik
 Ehefrau des Augusten
 Ewig, Katholischer Religion,
 wohnhaft bei ihm

zu Abbau-Heidemühl

am 27ten Februar des Jahres
 tausend acht hundert neunzig und 27ten März
 um 27ten Uhr ein Kind männlichen
 Geschlechts geboren worden sei, welches

den Vornamen

erhalten habe

Vorgelesen, genehmigt und

unterschieden
 Franz Myski

Der Standesbeamte.

Ullrich

Urodzenie dnia 30 września 1954 roku w Toruniu.
 Według stanu cywilnego Sierż. miasto Nr. okry
 262/54.

A3. Kopia aktu urodzenia Jan Myszki, brata dziadka Franciszka.

134

A.

Nr. 60

Grimmisch, am 22. November 1897

Vor dem unterzeichneten Standesbeamten erschien heute, der
Persönlichkeit nachbe kannt,
Der Glimmischer Franz Mischkewohnhaft zu Obborn Heidemühl
Katholischer Religion, und zeigte an, daß von der
Eltern Mischke geboren
Olli R. primar Glimmisch
Katholischer Religion,

wohnhaft bei ihm

zu Obborn Grimmisch primar Wölsching
am 17. d. 10. d. des Jahres
tausend acht hundert neunzig und sieben
um fünf Uhr ein Kind männlichen
Geschlechts geboren worden sei, welches von
Franz
erhalten habe.Vorgelesen, genehmigt und unterschrieben
Karl Wölsching

Der Standesbeamte.

Krauthack

Urodzony dnia 25.01.1982
w Brzezynie
w 115 Dłupice Nr. 3/82Przebieg ślad. dnia 9. III 1965
W związku z moim
Przebieg. Pow. Rodz. Wzrost.
w 115 Dłupice - wydr. Sprawa
Wzrost. dnia 24. XI. 64 r.
Nr. SW. III - 8/48/64 dostawa-
no pisownię norwicką
"Mischke" do rasoid pisco-
wui polskiej norwicką
"Myska".Kierownik
Urzędu Stanu Cywilnego
MyskaNa podstawie art. 10 prawa o aktach
stanu cywilnego z dnia 19. VI. 1964 r. w niniej-
szym akcie obowiązującym od dnia 1. I. 1965 r.
imiona o brzmieniu takim odpowie-
dnikiem o brzmieniu polskimz "Imię" "
na "Frauensch" "
oraz ojcu z "Hans" "
na "Frauensch" "
i matce z " " "
na " " "

Główny Wł. dnia 9. III. 65

Kierownik
Urzędu Stanu Cywilnego

B b.

Dokument ślubu.

Nr. 11.

Brzezno dnia *jedemaste* go
czerwca tysiąc *dziewięćset dwadzieścior*
trzeciego

Przedem w obecności urzędnika stanu cywilnego stawili się
 dziś celem zawarcia związku małżeńskiego:

1. *gospodarz Franciszek Myszkowski*

co do osobistości znany

legitymując się

Katolickiego wyznania, urodzony dnia *siedemnastego*
listopada roku tysiąc *osiem* set
dziewięćset dwadzieścior w *Brzeznie*
 zamieszkały w *Brzeznie*

syn *gospodara Franciszka Myszkowskiego i jego*
zmarłej żony Marianny z domu Pich

zamieszkałych

w *Brzeznie*

2. *Anna Pich Lipińska*

co do osobistości znana

legitymując się,

Katolickiego wyznania, urodzona dnia *osiemnastego*
lutego roku tysiąc *dziewięć* set
 w *Brzeznie*
 zamieszkała w *Brzeznie*

córka *gospodara Jana Picha Lipińskiego i*
jego żony Weroniki z domu Ryckter

zamieszkałych

w *Brzeznie*

A5. Kopia dokumentu ślubu dziadka Franciszka i babci Anny (str. 1).

Jako świadkowie przybrani zostali i stawili się:

3. *gospodarz Leon Głiszczyński*

co do osobistości znany

legitymując się,

w wieku lat *28*, zamieszkały w *Przecznie*

4. *syn gospodarski Alojzy Pich Lipniski*

co do osobistości znany

legitymując się

w wieku lat *25*, zamieszkały w *Przecznie*

Urządnik stanu cywilnego zapytał każdego z narzeczonych z osobna i kolejno,

czy pragną zawrzeć związek małżeński.

Gdy narzeczeni odpowiedzieli na to pytanie twierdząco, wówczas urządnik stanu cywilnego orzekł,

iż na mocy kodeksu cywilnego są oni odtąd prawnie skojarzonymi małżonkami.

Odczytano, przyjęto i

po podpisano
Franciszek Wójcik, Anna Wójcik z domu Pich
Lipniska, Leon Głiszczyński,
Alojzy Pich Lipniski

Urządnik stanu cywilnego

A. Przeciński

Zgodność powyższego wyciągu z główną księgą zawartych małżeństw

urzędu stanu cywilnego w *Przecznie*

potwierdza się niniejszem.

Przeczno dnia *8 grudnia* 19*29*

Urządnik stanu cywilnego

A. Przeciński

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA

Województwo śląskie Powiat Lipnica

URZĄD STANU CYWILNEGO w Lipnicy

Odpis skrócony aktu zgonu

I. DANE DOTYCZĄCE OSOBY ZMARŁEJ:

- Nazwisko Wyszka
- Imię (imiona) Franciszek
- Nazwisko rodowe Wyszka
- Stan cywilny wdowiec
- Data urodzenia 17 listopada 1897r.
- Miejsce urodzenia Borowy Młyn
- Miejsce zamieszkania Brzozowo gm. Lipnica

II. DANE DOTYCZĄCE DATY I MIEJSCA ZGONU:

1. Data 25-go stycznia tysiąc dziewięćset osiemdziesiątego drugiego roku Miejsce Brzozowo

III. DANE DOTYCZĄCE MAŁŻONKA OSOBY ZMARŁEJ:

- Nazwisko Wyszka
- Imię Anna
- Nazwisko rodowe Pych Lipińska

IV. DANE DOTYCZĄCE RODZICÓW OSOBY ZMARŁEJ:

	Ojciec	Matka
1. Nazwisko	<u>Wyszka</u>	<u>Wyszka</u>
2. Imię (imiona)	<u>Franciszek</u>	<u>Maria</u>

Miejsce na opłatę skarbową

z treścią aktu zgonu Nr 3 / 82

Lipnica, dnia 25 stycznia 1982 r.

KIEROWNIK
Urzędu Stanu Cywilnego

MSW M-15 zam. nr 1603/DW/On
LZG Z-d 3 w Fab., 1375-78, 670 000 szt., pism. kl. 3, 80 g. f. A5

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA

Województwo śląskie Powiat Lipnica

URZĄD STANU CYWILNEGO w Lipnicy

Odpis skrócony aktu zgonu

I. DANE DOTYCZĄCE OSOBY ZMARŁEJ:

- Nazwisko Wyszka
- Imię (imiona) Anna Adela
- Stan cywilny wdowiec
- Data urodzenia 18-go lutego 1900 roku
- Miejsce urodzenia Brzozowo
- Miejsce zamieszkania Brzozowo

II. DANE DOTYCZĄCE DATY I MIEJSCA ZGONU:

1. Data 9-go września tysiąc dziewięćset siedemdziesiątego szóstego r. Miejsce Brzozowo

III. DANE DOTYCZĄCE MAŁŻONKA OSOBY ZMARŁEJ:

- Nazwisko Wyszka
- Imię Franciszek

IV. DANE DOTYCZĄCE RODZICÓW OSOBY ZMARŁEJ:

	Ojciec	Matka
1. Nazwisko	<u>Pych Lipińska</u>	<u>Pych Lipińska</u>
2. Imię (imiona)	<u>Franciszek</u>	<u>Weronika</u>

Miejsce na opłatę skarbową

z treścią aktu zgonu Nr 27 / 1976

Lipnica, dnia 10.9.1976 r.

KIEROWNIK
Urzędu Stanu Cywilnego

MSW M-15 - Zam. Nr 803/PW/H/2/CWD
300-1DA-412.13 - 800.000 - pism. 3 kl. A1/80

A6. Kopie aktów zgonu babci Anny i dziadka Franciszka.